

ZENDING EN EVANGELISATIE

Dr Mott's Voorbereiding.

Op vijf terreinen heeft Dr Mott zich bewogen, ja leiding gegeven. Nog sterker mogen wij het zeggen: op niet minder dan vijf terreinen vond hij zijn levenswerk.

Allereerst noemen wij den opbouw en uitbouw van de Christen-Jongemannen Vereenigingen in Noord-Amerika en Canada, aan de Universiteiten aldaar.

Hiermee hangt ten nauwste samen de stichting van de Wereldfederatie dezer vereenigingen, die een macht is geworden.

Voorts beoogde hij de Evangelisatie onder de studenten in de niet-Christelijke wereld.

In de vierde plaats moet worden genoemd de bekende Student Volunteer Mission.

En eindelijk: zijn leiding van de wereldzending, vooral sinds 1928.

Alleen van de laatste twee kan in deze rubriek sprake zijn.

Dr Mott moge in de beweging onder de studenten in heel de wereld een vooraanstaande plaats innemen, voor ons ontleent hij zijn betekenis toch vooral aan hetgeen hij voor de zending deed en doet. Het is dan ook vanzelfsprekend, dat Dr Basil Mathews in zijn boek „Ein Christ auf den Strassen der Welt“ een afzonderlijk hoofdstuk heeft onder den titel: „Das Hineinwachsen in die Missionsaufgabe“.

De liefde tot de zending werd in hem geboren in het ouderlijk huis; hier toch las hij de zendingsbladen zijner Moeder.

Hoe deze lectuur vrucht gedragen had, bleek in zijn studentenjaren. Het was 1886, toen ergens in Amerika een studentenconferentie werd gehouden, waar ook vanzelfsprekend Mott tegenwoordig was. Onder invloed van zeven studenten uit Europa, die met warme liefde voor de zending waren vervuld, ging op deze conferentie de oproep uit om 100 vrijwilligers voor den zendingsarbeid! De oproep vond gehoor; Mott bood zich ook aan. En al heeft hij zijn leven niet op een bepaald zendingsveld doorgebracht, hij is door zijn leiderschap meer nuttig voor de zending geweest dan een der uitgezonden.

Zoo is geboren de Student Volunteer Mission. Uit deze „beweging“ kwamen niet minder dan 70 pct. van de arbeiders en arbeidsters voort op den zendingsakker. Om de vier jaar wordt een conferentie dezer vrijwilligers gehouden tusschen Kersttijd en Nieuwjaar, dus eenmaal in ieders studententijd. Op de eerste vergadering in 1891 waren er 680 deelnemers, in 1920 niet minder dan 6900, en steeds was Dr Mott de voorzitter.

Hieruit blijkt, hoe reeds 40 à 50 jaar geleden Mott overtuigd was van de noodzakelijkheid, dat universitair gevormden zich zouden geven voor den zendingsarbeid. De besten waren volgens hem ternauwernood goed genoeg! Deze gedachte is ook gegrepen door de Gereformeerde Kerken, niet alleen door de synode van 1896 te Middelburg, maar ook reeds tevoren door de kerken der Scheiding, die academisch opgeleiden uitzonden.

Dat behalve deze academische vorming ook nog een bijzondere opleiding werd noodig geacht, spreekt vanzelf. Dr Mott had als program: kennis van de geschiedenis en den aard der godsdiensten van het uitgezonden zendingsveld; kennis van de vergelijkende godsdienstwetenschap; ook van de sociale omstandigheden van het volk; en van de geschiedenis der zending, welke reeds aldaar gearbeid mocht hebben; grondige Bijbelkennis; praktijk en ervaring in Evangelisatiearbeid; ook kennis van boekhouden; zakenkennis; phonetiek enz. Zoo sprak hij dan o.a. in 1906: „Wanneer wij met onze leuze aandringen op speed, zoo mogen wij toch nimmer vergelen, dat grondige scholing en zorgvuldige voorbereiding ten slotte alleen een duurzaam gevolg verzekeren.“

De beweging onder de studenten en onder het Amerikaansche volk moest levendig gehouden worden. Op echt Amerikaansche wijze werkte Dr Mott daartoe met leuzen. De meest bekende is wel: „The Evangelisation of the world in this generation“.

In Duitschland en ook in ons land heeft deze leuze niet veel indruk gemaakt. Zij werd toch kritisch bezien en beoordeeld en daarmee afgewezen; juist die kritische beschouwing beoefde de leuze van haar kracht. Daarbij kwam, dat sommigen de leuze misbruikten voor het maken van allerlei berekeningen; zooveel geld en zooveel zendelingen en zooveel scholen en hospitalen, en dan zou in zooveel tijd de wereld „bekeerd“ zijn! Het behoeft wel niet te worden betoogd, dat Dr Mott met dergelijke berekeningen niet accoord ging; hij koos de leuze om studenten en anderen hun verantwoordelijkheid te doen beseffen, en wel tegenover het nu levend menschengeslacht; God geeft ons gelegenheid om te arbeiden; die gelegenheid is er nu, en moet daarom door ons ook nu worden aangegrepen. Zou het inderdaad onmogelijk zijn de ons opgelegde taak te volbrin-

gen? Laten wij doen wat ons op de hand gelegd wordt, en de uitkomst aan God overlaten!

Van buitengewone vruchtdragende kracht is deze leuze in Amerika geweest. Het zendingswerk is er een eind door vooruitgebracht, en op een hooger niveau geplaatst.

Een leuze leidt licht tot oppervlakkigheid. Om dit te voorkomen, gaf Mott ook degelijke zendingslectuur. Wij zullen niet al zijn werken noemen; het meest bekend is geworden het een vorig maal door ons genoemde boek „The Evangelisation of the world in this generation“, dat in vele talen werd overgebracht, en een ongekende hoogte oplage beleefde; van niet minder belang is zijn boek „The pastor and modern missions“.

Ook op andere wijze ontplooidde hij zijn geniale talenten. Hij is de vader geworden der dusgenaamde leeken-missie. Hij zag in, dat de zending niet het werk der predikanten is, al kunnen zij ook niet worden gemist; maar heel de kerk moet meeleven, en vele leden der kerk, als kooplieden, advocaten, bankiers, geneesheeren enz. moeten zich actief met den zendingsarbeid inlaten. Ook dit zijn pogen gelukte.

In den loop der jaren werden er onderscheidene commissies ingesteld, met een bepaald omschreven doel, om o.a. grondslag, entourage, methode, middelen enz. der zending te onderzoeken, en in deze alle had Dr Mott het initiatief en de leiding; in elk geval was hij de drijfkracht.

Wij noemen eenige van zulke commissies. Allereerst de Lindsay-Commissie voor de studie en de reorganisatie van het onderwijs aan de hogere zendingscholen in Indië; ook de commissie voor onderzoek naar de massa-bewegingen aldaar; en dan de commissie tot onderzoek naar de toestanden in Korea en Siam enz.

Aan de instelling der bekende en berucht geworden commissie „Laymen's Foreign Missions Inquiry“ heeft hij niet meegewerkt. Men herinnert zich, hoe het rapport dezer commissie groote beroering heeft gewekt, vooral daar zij de zending in moderne richting wilde sturen. Wel heeft Dr Mott de vraagstukken, die door het onderzoeken dezer commissie aan de orde werden gesteld, meehelpen leiden in goede banen, gelijk hij ook naar een oplossing zocht.

Noemen wij ten slotte ook nog de oprichting van de Missionary Research Library, de beste Protestantische zendingsbibliotheek ter wereld, dan hebben wij een tamelijk volledig overzicht van Dr Motts voorbereiding en toebereiding tot zijn leiderschap der wereldzending. Bij de stichting dezer bibliotheek heeft hij gebruik gemaakt van zijn vriendschap met Rockefeller; op zijn aansporen gaf de millionaire een half miljoen dollar om een passend bureau te stichten voor het Committee of Reference and Counsel in Amerika, met een daaraan verbonden bibliotheek. Aan de Yale-Universiteit werden beide verbonden.

Laten wij ten slotte nog Dr Mott zien als leider der wereldzending, welke dagteekent van de te Edinburgh in 1910 gehouden wereldzendingsconferentie, welke Conferentie nog voorzeker door ons niet vergelen is.

J. D. W.

MUZIKALE KRONIEK

Bach verstaan.

In „Organist en Eeredienst“ overgenomen, trof ons wat Ir P. J. de Boer in „Op den Uitkijk“ schreef onder „Bach en zijn Kunst“:

„Dat de Matthäus Passie voor een ongekend groot deel van het concertpubliek een geliefd kunstwerk is, heeft in vele factoren oorzaak.“

In de eerste plaats bezit de tekst (Matth. 26 en 27) reeds, nog afgezien van zijn fundamentele waarheden, een verheven schoonheid.

De muziek, die Bach hierbij schreef, is niet overheerschend polyphonisch van bouw en is bij uitstek lyrisch. Hierdoor brengt het geheel, zelfs bij den meest primitieven toehoorder, een min of meer diepe ontroering teweeg, die echter meestal niet zuiver muzikaal is.

Was dit wel het geval, hoe is het dan te begrijpen, dat bijna al de overige werken van Bach voor velen een gesloten boek blijven?

Niet omdat, zoals oppervlakkig lijkt, de „Matthäus Passie“ gemakkelijker te verstaan is als b.v. een Brandenburgisch concert; Bach is principieel en stylistisch hier dezelfde, geniale kunstenaar.“

Ons dunkt dat het heel gemakkelijk te begrijpen is, dat bijna al de overige werken van Bach voor velen een gesloten boek blijven — onder „bijna al de overige“ verstaan wij, zijn zuiver-instrumentale werken, zoals een Brandenburgisch concert, het Wohltemperierte Klavier, de orgelpraeludia en fuga's.

Omdat zijn Matthäus-passie en andere vocale stukken direct te verstaan zijn, juist door „den meest primitieven hoorder“, om hun verbinding van vocaal- en instrumentaal, waarbij het gezongen woord domineert, de lijn aangeeft en houvast biedt voor het volgen en begrijpen.

Want voor velen, zoo niet de meesten, zegt

enkel-instrumentenmuziek niets, onopgevoed als men in dit opzicht is.

Reeds van oude tijden af had muziek eerst dan betekenis en vat op de massa, als er woorden aan verbonden waren; zonder die gold zij voor „een dom en onredelijk geluid“.

Zoodra de instrumentaal-zelfstandige muziek onafhankelijk van woord en tekst optrad, vervreemde zij zich meer en meer van het volk, uitgezonderd in de verschillende vormen van den dans, liederbewerkingen en variaties.

In de rechtstreekse verbinding met het woord — volkslied, oratorium, passie — daarentegen behield zij haar volle invloed en werking, en vandaar dan ook dat Bachs Matthäus-passie een zo geliefd kunstwerk is, waaromheen zooveel zich bewegen en steeds weer zich verzamelen.

Want en Matthäuspassie en alles van hem, waarvan het woord den grondslag vormt, is „profetie“ voor de schare, verstaanbare taal en geen vreemde, zoals een Brandenburgisch concert, een orgelpraeludium of een klavierfuga, waarbij zij een uitlegger noodig heeft, één die haar verklaart en inleidt.

Zuiver muzikaal is dan ook de min of meer diepe ontroering, die Bach op zijn toehoorders teweeg brengt als hij met zijn Matthäus-passie optreedt, omdat hij, hóe principieel en stylistisch dezelfde geniale kunstenaar ook in al zijn andere, niet van het woord doordrongen klankstukken, daarin tot het volk spreekt „met verstand“; het onderwijst, vermaant en troost.

J. Z.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

Onze leermiddelen.

Daar wil ik dezen keer eens de aandacht op vestigen, inzonderheid op onze leermiddelen voor het Bijbelsch onderwijs.

Wat hebben we toch een schat van leermiddelen voor de vakken van ons onderwijs. Daar worden we weer eens van overtuigd, wanneer we ze bij elkaar gebracht zien in een museum, of eens uitgesteld vinden op een tentoonstelling. Het Schiedsmuseum in Groningen had dezer dagen georganiseerd een tentoonstelling van leermiddelen, gebruikelijk bij het godsdienstonderwijs van de verschillende richtingen. Dat was inderdaad een interessante verzameling. Welk een rijkdom van kaarten bezitten we reeds voor de onderdelen van Bijbelsche, Kerk- en Zendingsgeschiedenis. Wij behoeven ons niet meer, zoals vroeger, te behelpen met onduidelijke, overlappende Duitse kaarten, maar wij hebben onze eigen uitgaven, die mee kunnen doen.

Niet te versmaden is ook onze voorraad van platen, waardoor we aanschouwelijkheid en levendigheid kunnen aanbrengen bij het verhalen van wat gebeurd is. Hoe duidelijk wordt kleederdracht en gereedschap, hoe spreekt de eigenaardigheid van de woning en het karakteristieke van het landschap. 't Is eigenlijk wel wonderlijk, dat zoo velen van dien voorraad geen kennis dragen en er daarom ook heel hun leven geen gebruik van kunnen maken.

Wat zijn we ook op het terrein van leer- en leesboekjes voor Kerk- en Zendingsgeschiedenis voortgegaan!

Ik heb mij bij het zien van al dit moois nog eens weer bedroefd over de inrichting van menige consistorie. We zijn bij den bouw van nieuwe kerken er beter op bedacht, ook die lokaliteiten goed te bouwen, waar de jeugd haar onderrecht in de leer der waarheid moet ontvangen en waar heel wat vergaderingen worden gehouden, maar de aankleding van de wanden met kaart en plaat laat toch nog veel te wenschen over. Het deed mij goed te hooren, dat ook menige predikant op de tentoonstelling was geweest en dat er bestellingen van kaart en plaat waren gedaan. Zulke dingen beloven iets goeds voor de toekomst. Onbekend maakt hier vaak onbemand. Wanneer menigeen wist, wat er voor hulp geboden wordt, zou hij er ongetwijfeld naar grijpen.

Daarom zou ik willen zeggen, wie eens kan, moet van de gelegenheid gebruik maken, de leermiddelen in de schoolmusea (ik noem Amsterdam, Zwolle, Groningen) te gaan zien. Zonder twijfel zal zien leiden tot koopen en gebruiken van de leermiddelen, die spreken tot de levendige verbeelding van onze knapen en meisjes. Men heeft wel eens beweerd, dat het emotioneel geheugen van groote waarde is bij het onthouden van onze voorstellingen. Wat in een prettige stemming wordt opgenomen, bekijft beter dan wat in ongunstige omstandigheden verkeert. Daarom moeten we alles aanwenden, wat maar mogelijk is, om bij ons onderwijs in school en catechisatie aanschouwelijk te zijn en de jeugd in een prettige, opgewekte stemming kennis te doen nemen, van wat van eeuwig waardij is.

Gr.

G. MEIMA

PE

In het versl... een enkel woor... werd gezegd, d... in kerken en v... Men kan tege... verwijzing naar... schien is het... passus uit een... October—1 No... beoorz. is. Bov...

Nationa

Algem... Hoofdkwartie

Het is dus... eindigt aldus:

Maar w... nen en o... belangen... ons volk... staande b... DAAROO

Eén van bei... gemeend. Maar „mutterij“ aan

In „Volk en... iemand, die zi... het volgende:

Gij, christe... woord.

Niet de co... heiligmom be... boosheid.

Als eens g... door Gods g... „Vervloel... n en van... De goede... dat deze gro...

Het „Grafist... daarover het v...

„Wij zijn... stellen wij o... tot moord ni... hetgeen gooc... onderteekend... de volverim... „de dag van... wat te ver.“

Op zijn beu... dat „De Gids“... uitsprak, dat h... zoo schreef da...

„Hier is j... moord. Wan... zijn, dan is h... vakbonzen“... komen legale... land, we m... dacht, maar... zonder vorn... Röhm, Von... niet. Zoo iet... volkomen los...

Intusschen... „Een Gereform... beteekeken, da... Kerken aan he...

We ontvinge... meerden kerke... te doen aan een... blad“ (a.r. org... het volgende s...

En nu den... pers voor de... synis bedoel...

Reclam... Met enige... gebreke-blijv... middel aanb...

Ergens in... gewekt tot... „gebed, m... tratie“ in...

Men ziet:... „Gebed“... hechten moc... zich niet ni...

Wie meer... of theosofies... doen in de...

Wie van... voorkeur zw... zinnig“

En mense... hart ophale... Zo vangt... zield zijn.